

การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในชุมชน

1

การกักเก็บน้ำฝน

ใช้อ่างเก็บน้ำหรือภาชนะอื่นๆ
กักเก็บน้ำฝนเพื่อให้มีน้ำใช้ทั้งชุมชน

2

ปลูก 'พืชใช้น้ำน้อย' หลังฤดูทำนา

ลดความเสี่ยง เสริมรายได้เกษตรกร
เช่น พืชตระกูลถั่ว มะละกอ ฟักทอง
ฟักเขียว แถ้วมิงกร มะพร้าว มันสำปะหลัง

3

บริหารจัดการแหล่งน้ำในชุมชน

ขุดลอกขยายคลองธรรมชาติเดิม
คักน้ำหลากไว้ส่งตามแนวคลอง
กักเก็บไว้ตามแก้มลิง เพื่อใช้ยามหน้าแล้ง

4

ปลูกฝังการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า

สร้างจิตสำนึกร่วมกันสู่การปฏิบัติเป็นกิจวัตร
ช่วยให้การประหยัดน้ำในชุมชนเป็นรูปธรรม

การเลือก ถังเก็บน้ำ ให้เหมาะสมกับการใช้งานในครอบครัว

แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ถังเก็บน้ำสแตนเลสและถังเก็บน้ำแบบพลาสติก โพลีเมอร์

- ถังเก็บน้ำสแตนเลส จะได้เปรียบเรื่องของความแข็งแรงทนทาน ทำความ สะอาดง่าย

- ส่วนถังพลาสติกโพลีเมอร์คุณภาพสูง จะได้เปรียบเรื่องรูปร่าง หน้าตา สี สีสันที่หลากหลายกว่า และหมดปัญหาเรื่องสนิม อายุใช้งาน ยาวนานและยังซ่อมแซมง่ายเมื่อเกิดการชำรุดและไม่เป็นตะไคร่น้ำ

วิธีการเลือกขนาดถังเก็บน้ำ

การเลือกถังเก็บน้ำเป็นเรื่องสำคัญจึงอยู่ที่การเลือกขนาด และการติดตั้งมากกว่าซึ่งจากการผลสำรวจ วิจัยของการประปานครหลวง ระบุว่าการใช้้ำของแต่ละคนเฉลี่ยอยู่ที่ 200 ลิตร/วัน/คน ดังนั้น หากจะเลือกขนาดถังสำรองน้ำไว้ใช้ควรเลือกให้เหมาะสมกับ สมาชิกคนในบ้าน โดยการเอาจำนวนสมาชิกในบ้าน คูณด้วย 200 ก็จะได้ขนาดถังเก็บน้ำที่เหมาะสมกับบ้านคุณ ส่วนถังเก็บน้ำฝนให้ เลือกขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่พื้นที่จะอำนวยเพราะน้ำฝนต้องมีมากพอ สำหรับใช้จนถึงอีก 1 ปี

•เลือกขนาดความจุของถังเก็บน้ำให้เหมาะสมกับสมาชิกในครอบครัว

1. มีจำนวนผู้ใช้น้ำ 5 คน ควรเลือกใช้ถังเก็บน้ำที่มีความจุประมาณ 1,000 ลิตร
2. มีจำนวนผู้ใช้น้ำ 6 คน ควรเลือกใช้ถังเก็บน้ำที่มีความจุประมาณ 1,200 ลิตร
3. มีจำนวนผู้ใช้น้ำ 7-8 คน ควรเลือกใช้ถังเก็บน้ำที่มีความจุประมาณ 1,600 ลิตร
4. มีจำนวนผู้ใช้น้ำ 9-10 คน ควรเลือกใช้ถังเก็บน้ำที่มีความจุประมาณ 2,000 ลิตร

การประหยัดน้ำในครัวเรือน

จัดทำโดย
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลแม่ยาว
053-737359 089-8512252

วิธีการใช้น้ำอย่างประหยัด

(1) **การอาบน้ำ** การใช้ฝักบัวจะสิ้นเปลืองน้ำน้อยที่สุด ฝักบัว ยิ่งเล็ก ยิ่งประหยัดน้ำ และหากใช้อ่างอาบน้ำจะใช้น้ำถึง 110-200 ลิตร

(5) **การซักผ้า** ขณะทำการซักผ้าไม่ควรเปิดน้ำทิ้งไว้ตลอดเวลา จะเสียน้ำถึง 9 ลิตร/นาที่ ควรรวบรวมผ้าให้ได้ มากพอต่อการซักแต่ละครั้ง ทั้งการซักด้วยมือและเครื่องซักผ้า

(8) **การเช็ดพื้น** ควรใช้ภาชนะรองน้ำ และซักล้างอุปกรณ์ใน ภาชนะก่อนที่จะนำไปเช็ดดู จะใช้น้ำน้อยกว่าการใช้สายยางฉีดล้างทำ ความสะอาดพื้นโดยตรง

(2) **การโกนหนวด** โกนหนวดแล้วใช้กระดาษเช็ดก่อน จึงใช้น้ำ จากแก้วมาล้างอีกครั้ง ล้างมีดโกนหนวดโดยการ จุ่มล้างในแก้ว จะประหยัดกว่าล้างโดยตรงจากก๊อก

(6) **การล้างถ้วยชามภาชนะ** ใช้กระดาษเช็ดคราบสกปรก ออกก่อน แล้วล้างพร้อมกันในอ่างน้ำ จะประหยัดเวลาประหยัดน้ำ และให้ความสะอาดมากกว่าล้างจากก๊อกโดยตรง ซึ่งจะสิ้นเปลืองน้ำ 9 ลิตร/นาที่

(9) **การรดน้ำต้นไม้** ควรใช้ฝักบัวรดน้ำต้นไม้แทนการใช้ สายยางต่อก๊อกน้ำโดยตรง หากเป็นพื้นที่บริเวณกว้าง ก็ควรใช้สปริงเกอร์ หรือใช้น้ำที่เหลือจากกิจกรรมอื่นมารดต้นไม้ ก็จะช่วยประหยัดน้ำลงได้

(3) **การแปรงฟัน** การใช้น้ำบ้วนปากและแปรงฟันโดยใช้แก้ว จะใช้น้ำเพียง 0.5-1 ลิตร การปล่อยให้ไหลจากก๊อกตลอดการแปรงฟัน จะใช้น้ำถึง 20-30 ลิตรต่อครั้ง

(7) การล้างผักผลไม้

ใช้ภาชนะรองน้ำเท่าที่จำเป็น ล้างผัก ผลไม้ ได้สะอาดและประหยัดกว่าเปิดล้างจากก๊อกโดยตรง ถ้าเป็นภาชนะที่ยกย้ายได้ยังนำน้ำไปรดต้นไม้ได้ด้วย

(4) **การใช้ชักโครก** การใช้ชักโครกจะใช้น้ำถึง 8-12 ลิตร ต่อครั้งเพื่อการประหยัด ควรใช้ถังบรรจุน้ำมาใส่ในโถน้ำ เพื่อลดการใช้น้ำโถส้วมแบบตักราดจะสิ้นเปลืองน้ำน้อยกว่าแบบชักโครกหลายเท่า หากใช้ชักโครก ควรติดตั้งโถปัสสาวะและโถส้วมแยกจากกัน

(10) **การล้างรถ** ควรรองน้ำใส่ภาชนะ เช่น ถังน้ำ แล้วใช้ผ้าหรือเครื่องมือล้างรถจุ่มน้ำลงในถัง เพื่อเช็ดทำความสะอาดแทนการใช้

สายยางฉีดน้ำโดยตรง ซึ่งจะเสียน้ำเป็นปริมาณ มากถึง 150-200 ลิตร/ครั้ง หากสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นการใช้น้ำที่ควรใช้จริง อย่างถูกวิธีไม่เปิดน้ำทิ้งระหว่างการใช้น้ำหรือปล่อยให้ น้ำล้น จะสามารถลดการใช้น้ำได้ถึง 20-50 %

ปัญหาน้ำเสีย เกิดจาก การทิ้งน้ำโดยไม่บำบัด

จัดทำโดยกองสาธารณสุขฯ
เทศบาลตำบลแม่ยาว

การบำบัดน้ำเสีย

คือ การกำจัดหรือทำลายสิ่งปนเปื้อนในน้ำเสียให้หมดไป หรือเหลือน้อยที่สุดให้ได้มาตรฐานที่กำหนดและไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

ใครมีส่วนสร้างน้ำเสีย

ครัวเรือน

ร้านอาหาร

ผู้ใช้น้ำ

น้ำที่ไม่บำบัดก่อนปล่อยลง
ที่ทางหรือลำน้ำสาธารณะ

ก่อนไขมันที่อุดตันเส้นทางน้ำ

ต้องทำความสะอาดถังดัก
ไขมันทุกสัปดาห์หรือทุก
เดือน หรือเมื่อไขมันเต็ม

ถังดักไขมัน

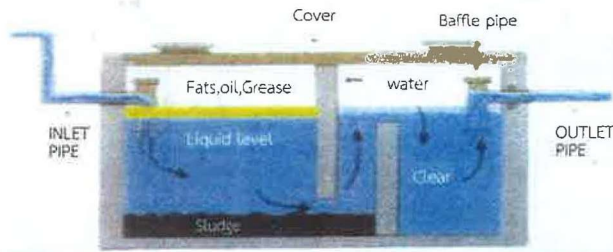
แบบถังดักไขมันดัดแปลง

ขั้นตอนการทำ

- เจาะฝาปิดตรงกลางขนาดเท่ากับตระกร้า
- เจาะรูข้างถึงขนาดเท่ากับท่อ พีวีซี 2 นิ้ว
- ใส่พีวีซี ทกลีวไน/ ทกลีวนอก จับให้แน่นใส่ข้องอและท่อตรงที่เตรียมทั้งด้านนอกและด้านในถึง ติดทาวซิลิโคนที่ข้อต่อด้านในถึงป้องกันน้ำรั่วซึม
- ประกอบฝาปิดถึง ตระกร้าดักขยะ นำไปใช้กับอ่างล้างจาน

อ่างล้างจานดัดแปลง

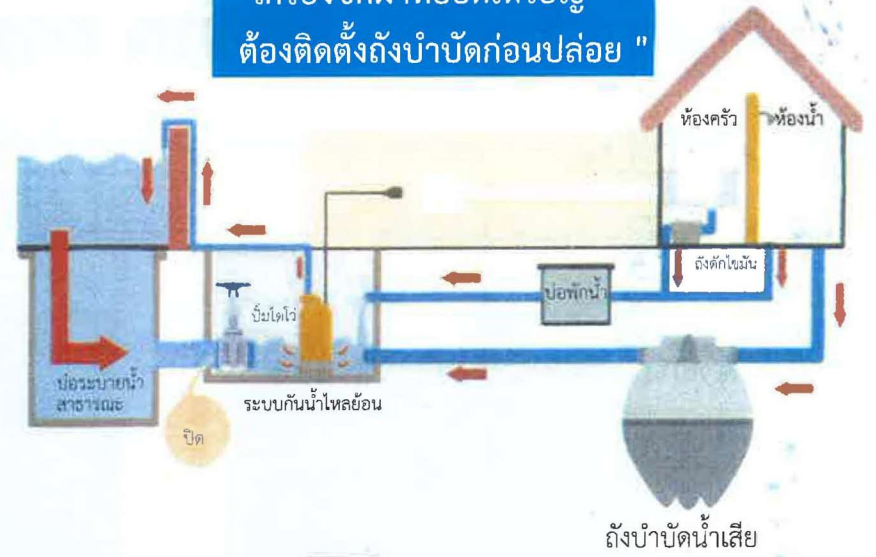

ถังดักไขมัน

โดยปกติระบบบำบัดของโรงอาหาร ห้องครัว ร้านอาหาร จะต้องมีการดักไขมันก่อนเข้า บ่อเกรอะ หรือ Septic Tank หรือจะเป็นบ่อพักตาม เจ้าของกระทู้ เนื่องจากไขมันจะเป็นตัวขัดขวางการ กินอาหารของจุลินทรีย์ ทำให้คุณภาพน้ำที่ปล่อยสู่ ท่อสาธารณะอาจไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และอีกเหตุหนึ่งคือรางระบายน้ำของ ชุมชน ไม่ได้สร้างมาเพื่อรองรับปริมาณไขมันที่ทิ้ง จากบ้านเรือน ลองคิดว่าต่างคนต่างทิ้งไขมันสู่ทาง ระบายน้ำ จะเกิดปัญหาน้ำเสียและกลิ่นเหม็นตามมา แน่นอน

แนวทางการแก้ปัญหาเบื้องต้นนั้นไม่มีครับ มีแต่การแก้ปัญหาถาวร ซึ่งก็คือเพิ่มระบบดักไขมัน ครับ ในการเลือกขนาดถังดักไขมันนั้นจะต้องทราบ ปริมาณน้ำทิ้งต่อวันก่อนนะครับ จึงสามารถเลือก ขนาดถังดักไขมันได้ครับ เนื่องจากตามการออกแบบ ควรจะมีระยะเวลาการกักเก็บอย่างน้อย ๒ ชั่วโมง เพื่อให้การระบายน้ำและการดักไขมันไปทำลาย สามารถทำได้ และระบบบำบัดน้ำเสียของสถาน ประกอบการจะสามารถบำบัดได้ดียิ่งขึ้น

"เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ ต้องติดตั้งถังบำบัดก่อนปล่อย"

ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป

